

Bean a-nois chabhras chrích Meadhbha

[McKenna, L.: *The book of Magauran*, Dublin, 1947, poem 13]

1 Bean a-nois chabhras chrích Meadhbha,
maith dá furtacht feidhm na mná;
díon ó gCuinn cabhair ó Meadhbha
ar chanaidh fhuinn Teamhra tá.

2 Inghean Í Chonchubhair chabhras
cóigeadh Meadhbha - is maith dá tháth;
an tsíon bhalbh ag brath na Sadhbha,
Sadhbh dá rath go gcabhra chách.

3 Ní bean eile acht inghean Chathail
chabhras dá feidhm fód a sean;
éad le cách im ghnaoi do-ghéabha,
ar mnaoi Ráth ní bhéara bean.

4 Ní bhia triath gan teacht dá bruidhin,
ní bhia bean gan bheith n-a ráith,
ní bhí teagh na mná gan mhuirear
gé tá an bhean ag cuireadh cháich.

5 A-tá a nós - is ní dá diadhacht -
ag díon bhan 's ag bádhudh locht;
a-tá bladhdh is bríogh a guidhe
ag díon na mban uile ar olc.

6 Do-gheibh chlú, gi cúich nach faghaibh
nach [fearr] bean 's a beith ós chách;
fuair dhíon ar choiribh na colla,
a ndíol d'oiribh troma [a] tráth.

7 Nós a féile is fada ráinig
ríoghan mhaordha Mhaighe hAoi;
fada soir ro feas a feabhas,
im muir theas gheabhas re gnaoi.

8 Clú na ríogh ní ragha dhise,
dul dá teisd má tá ar gach rígh;
geall is gach mhodh ar maith Shaidhbhe
re dol do sgaith Dairbhre dhíbh.

9 Inghean Chathail Chríche Teamhrach
do [thuair] chlú le gcosain gheall;
beith ós gach fhlaith is lór dhise,
mór is maith gidh ise as fhearr.

10 Béaraidh mhná is is meinic bheireas
tar bladhd cáich gidh cúich nach rug;
rath don mhnaoi mar tá gá thuilliumh
ar gnaoi gach mná is tuilleadh tug.

11 Inghean Í Chonchubhair chaitheas
re clú an rath nach rángas dréim
roinn dá crudh ar chradh nach raibhe
do chur bhan a baile ó bhéim.

12 Neach ar chlú nír cuireadh tairse
an teisd fuair dá bhfaghbhadh neach;
geall ar ghnai gibé dhar beanadh
le mnaoi gCé bearar a bhreath.

13 Do-ní rún bha riarfa an Dúileamh,
le ndingne a díon diadha an réim;
do-ní gach naomh ní ar a guidhe
mar ro-ní craobh Ruighe a réir.

14 Ní fhuil chléir gan chuid dá hionnmhas,
ní fhuil dáimh nach déan a dtoil,
ar bhfagháil raith do ghéig Gabhra
ní théid tar maith Sadhbha soin.

15 Ar ghnúis gcorcra chraoibhe Bóinne
do-bhéar theisd gá teisd as fhéarr ?
“Éad ar mnáibh ma bhreith mar bheire
tre bhreith gcáir do-gheibhe an geall.”

16 Tugais ar nós ní ós do thosaigh,
tugais druim re déanamh locht;
ní fhionnfa bean dá mbí it aighidh
[ní ná] meadh bhus ainimh ort.

17 Taitneamh cumhdaigh do chiabh ndíoghain,
dath an fhuilt is amhlaidh bhíos;
ní bhean t’fholt cam as [a] chloidhibh
tocht dá bharr fad throighidh tíos.

18 Tú go cian ó chiontaibh Éabha,
amhghar sibh ar son bhar ngaoil;
ní bhiad dod chlí coire Eabha
ní as ghoire ná [a] deala dhaoibh.

19 Maith do chlú ó chur red mhaitheas,
maith dá díon gan déanamh n-uilc;
muna díon caithmhighe an chroidhe
t’aithrighe ag díol choire an chuirp.

20 Tusa ós mhnáibh le méad do theasda
mar taoi ar chló ós chionn gach shluaigh;
ní hé do chradh ní hí th'anáir
dá rabh ní gan fhagháil uaibh.

21 Ar ndáil chruidh do chanaidh Mhuaidhe
tar mná Connacht cuirthe ar í;
ar ndáil ghreadh seang leis an Saidhbhsin
bean as fhearr n-a haimsir hí.

22 Do-ní maith ar mhuintir nimhe,
do-ní re Dia díol a chréacht;
a dula gan choire ó cheanaibh
oire is lugha i ndeaghaidh déarc.

23 Dá mbeath gan fhear Aoibheall Chunga
do chath Bhréifne ó mbeartar sluaigh
ní fuighthe dhí a díol [do] chéile
acht rí dar fhíor Éire d'fhuaim.

24 Geall einigh gá haigheadh bhanda,
buaidh ndealbha gá dreich mar bhláth,
geall ag Saidhbh ar a son féine,
is dá naidhm dol dá céile ós chách.

25 Dealbhaidh leomhan láimh re dreagan,
dealbhaidh eocha i n-eangaibh sróill,
géis Leamhna gá gear i [gcorrthair],
ealbha dhamh re n-onchoin óir.

26 Mórthair cliara le crodh Saidhbhe,
seachnaidh cionta ón cheird do-ní;
d'aithbhear chean gidh créad do-gheabhtha
ní fhéad bean a seachna acht sí.

27 Lúdh go cill do cheannach loghaidh,
lúdh go dáimh - gá doirbhe céim
lúdh n-a coinne dá mbé ar bhochtaibh
loinne lé rochtain dá réir.

28 Suil bheanaid géaga a glac ndíoghainn
re dlaoithibh fuilt fhleisce Liag
clanna boga n-a céibh chaistigh
foda gan bhéin aistibh iad.

29 Feacaidh thile i dtosach cairbhe,
cuiridh each ag imdheacht raon,
[leanaidh] a beirt bréig a cuma,

nir mhéid neirt acht truma a taobh.

30 Glór gach [aoin re] hinghin gCathail
do chath Bhanbha ó bhíd n-a purt:
“neach dan léir gach ainimh fholaign
ní airigh béim oraibh dh’ulc.”

31 Teisd gach fhileadh ar th’fholt feactha
fiu na teasda tiocfa dhíot;
“gidh bladhd fa-deara gidh déarca
ceana ban do fhéadfa a n-íoc.”

32 Téighe ar rath tar ríoghnaibh Connacht,
ar chlú dhíot ní dheachaidh sluagh;
téid tar shlógh thar nar dhú dula,
mór do chlú is ní lugha a luadh.

33 A Shadhbh ní hionghar dot anmain
ar fhóir tú dá dtéid a curp;
mná ó phéin tre pheacthaibh marbhtha
beantair ag béin t’anma ó ulc.

34 A inghean Ailbhe fhuinn Bhóinne,
bean bhad theisd ní thiocfa id dhiaidh;
dar lat is duid a-tá [a] tarbha
cuid gach mná do Bhanbha Bhriain.

35 Do-gheibh rath do réir gach dhuine
Dia dá riar mar ráinig lé;
tar a mbia [i] n-aghaidh a hanmun
raghaidh le Dia i ndaghbhrugh nDé.

36 [Mór] do rath ós ríoghraidh Bhanbha
biaidh ar chlú ós chionn gach mná;
an rath nar thuil do mhnaoi mhuile
mar mhuir [an] laoi thuile a-tá.

37 Gé rabh uirre uamhan ciontadh
cion n-a leath ní leigfe naomh;
dá maitheadh Dia is dí ná maithfeadh
ní fa ria aithbhear gach aon.

38 Inghean mheic Dhomhnaill Dúin Tuathail
ar thuar chlú do cheannaigh neamh;
dínidh hí d’anáir is d’fhéile
nach bí ag fagháil bhéime an bhean. Bean

38 Lór do chabhair Chóigidh Mheadhbha
Mág Amhraghán - ríodha a ré;

ceannchaid na slóigh síodh ar Néillne
nó gur díon d'fhóir Éirne é.

39 Mág Shamhraghán shireas cheannas
ar chath mBréifne dá mbalbh sreabh
[i] ndáil reann do rath a fhaghla
geall do chath Bhanbha do bhean.